

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – В А Р Н А
Ф А К У Л Т Е Т „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „МЕЖДУНАРОДНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

Приета от КС (протокол №/ дата): 7/27.02.2020 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(проф. д-р Стоян Маринов)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МЕЖДУНАРОДЕН ИКОНОМИКС“

ЗА СПЕЦ: „Международни икономически отношения“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

| <i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i> | <i>ОБЩО(часове)</i> | <i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i> |
|---|---------------------|---|
| АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ: | | |
| т. ч. | | |
| • ЛЕКЦИИ | 45 | 3 |
| • УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения) | 30 | 2 |
| ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ | 195 | - |

Изготвили програмата:

1.
(гл. ас. д-р Александър Шиваров)

2.
(доц. д-р Георги Маринов)

Ръководител катедра:
„МИО“ (доц. д-р Георги Маринов)

I. АНОТАЦИЯ

„Международен икономикс“ надгражда върху придобитите теоретични модели и аналитични умения от дисциплините микро- и макроикономика и е основа за изучаване на специализираните дисциплини по МИО. Курсът обхваща основните модели за развитието на световното стопанство, ползите от международната търговия за икономическите агенти, движението на капитали и работна ръка, трансферът на знания и технологии, както и съвременните форми на икономическо сътрудничество. Основната цел на дисциплината е изграждане на икономически подход и критично мислене при анализа на процесите в световната икономика. Акцент се поставя върху уменията за работа с данни и разкриване на фундаменталните причини за състоянието на световните пазари. Придобитите знания и формираните умения намират приложение при анализа на международната бизнес среда на фирмено равнище и при прогнозиране на последиците от икономическата политика на България в контекста на международните икономически връзки на страната.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

| No. по ред | НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ | БРОЙ ЧАСОВЕ | | |
|---|---|-------------|----|----|
| | | Л | СЗ | ЛУ |
| 1. Глобализация на световното стопанство | | 3 | 2 | |
| 1.1. | Произход и определения за глобализация | | | |
| 1.2. | Проявления на глобализацията в края на XX и началото на XXI век | | | |
| 1.3. | Движещи сили на глобализацията | | | |
| 1.4. | Съвременна картина на световната икономика | | | |
| 1.5. | Място на България в световната икономика | | | |
| 1.6. | Ефекти от глобализацията | | | |
| 2. Структура на световното стопанство | | 6 | 4 | |
| 2.1. | Модели за описание на световното стопанство. Класификация на страните | | | |
| 2.2. | Показатели за международни сравнения | | | |
| 2.3. | Ролята на САЩ в съвременната икономика | | | |
| 2.4. | Европейският съюз – водеща търговска сила | | | |
| 2.5. | Китай – втора икономическа сила в глобалната икономика | | | |
| 2.6. | Възможности и заплахи пред възникващите пазари | | | |
| 3. Институционална рамка на международната икономика | | 3 | 2 | |
| 3.1. | Световна търговска организация | | | |
| 3.2. | Международен валутен фонд и Световна банка | | | |
| 3.3. | УНКТАД и организации под егидата на ООН | | | |
| 3.4. | Организация за икономическо сътрудничество и развитие | | | |
| 3.5. | Глобални форуми: Г7, Г20, БРИКС | | | |
| 4. Традиционни теории за международната търговия | | 3 | 2 | |
| 4.1. | Ранни представи за международната търговия | | | |
| 4.2. | Концепция за сравнителни предимства | | | |
| 4.3. | Търговия при еднофакторен модел | | | |
| 4.4. | Факторна надареност и международна търговия. Модел на Хекшер – Олин | | | |
| 4.5. | Емпирични свидетелства за търговските модели | | | |
| 5. Алтернативни теории за международната търговия | | 6 | 4 | |
| 5.1. | Вътрешноотраслова търговия | | | |

| | | | | |
|--|--|---|---|--|
| 5.2. | География, транспортни разходи и вътрешни икономии от мащаба | | | |
| 5.3. | Външни икономии от мащаба и международно разположение на производството | | | |
| 5.4. | Индустриални политики: привлекателни страни и недостатъци | | | |
| 6. Външнотърговска политика и мита | | 3 | 2 | |
| 6.1. | Международна търговия и външнотърговска политика | | | |
| 6.2. | Основи на анализа на митата | | | |
| 6.3. | Видове мита | | | |
| 6.4. | Митническа тарифа | | | |
| 6.5. | Ефекти от външнотърговската политика | | | |
| 7. Нетарифни регулатори на международната търговия | | 3 | 2 | |
| 7.1. | Количествени ограничения. Видове и начини за разпределяне | | | |
| 7.2. | Административни ограничения | | | |
| 7.3. | Технически пречки пред търговията | | | |
| 7.4. | Валутни регулатори на външната търговия | | | |
| 7.5. | Мерки за стимулиране на износа. Субсидии, експортно застраховане и кредитиране | | | |
| 7.6. | Защитни търговски мерки | | | |
| 7.7. | Двустранни отношения с основните търговски партньори на Европейския съюз | | | |
| 8. Международно движение на капитали | | 3 | 2 | |
| 8.1. | Преки и портфейлни инвестиции | | | |
| 8.2. | Трансгранични банкови заеми, инвестиции и валутни курсове | | | |
| 8.3. | Офшорен бизнес и офшорни финансови центрове | | | |
| 8.4. | Държавни инвестиционни фондове и държавен капитализъм | | | |
| 8.5. | Правителствени политики по отношение на ПЧИ | | | |
| 9. Транснационални корпорации | | 3 | 2 | |
| 9.1. | Произход, същност и характеристики на ТНК | | | |
| 9.2. | Мотиви за инвестиране | | | |
| 9.3. | Трансферно ценообразуване | | | |
| 9.4. | Регулиране на ТНК | | | |
| 10. Международна трудова миграция | | 3 | 2 | |
| 10.1. | Същност и класификация | | | |
| 10.2. | Теоретични модели за международната трудова миграция | | | |
| 10.3. | Глобализация на миграцията и диверсификация | | | |
| 10.4. | Ефекти от международната трудова миграция | | | |
| 10.5. | Регулиране на миграцията | | | |
| 11. Интелектуална собственост и технологичен трансфер | | 3 | 2 | |
| 11.1. | Влияние на технологиите върху икономическия растеж | | | |
| 11.2. | Характеристики на постиндустриалните икономики | | | |
| 11.3. | Роля на образованието в „новата“ икономика | | | |
| 11.4. | Държавни политики за НИРД | | | |
| 11.5. | Международни стратегически алианси | | | |
| 12. Регионална икономическа интеграция | | 3 | 2 | |
| 12.1. | Степени на икономическа интеграция | | | |
| 12.2. | Мотиви за интеграция | | | |
| 12.3. | Статични и динамични ефекти от интеграцията | | | |
| 12.4. | Европейска икономическа интеграция | | | |
| 12.5. | Други регионални интеграционни общности | | | |
| 12.6. | Тенденции в развитието на търговските споразумения | | | |
| 13. Пренасяне на икономически смущения | | 3 | 2 | |
| 13.1. | Икономически цикли | | | |
| 13.2. | Пренасяне на инфлация | | | |

| | | | | |
|-------|---|-----------|-----------|--|
| 13.3. | Пренасяне на безработица | | | |
| 13.4. | Взаимовръзки при лихвените проценти и борсовите индекси | | | |
| 13.5 | ТНК и предаване на икономически смущения | | | |
| 13.6. | Международни финансови кризи. Политики за управление на кризи | | | |
| | Общо: | 45 | 30 | |

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

| №. по ред | ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА | Брой | ИАЗ ч. |
|------------------|---|-------------|---------------|
| 1. | Семестриален (текущ) контрол | | |
| 1.1. | Курсов проект | 1 | 40 |
| 1.2. | Тест | 2 | 40 |
| | Общо за семестриален контрол: | 3 | 80 |
| 2. | Сесиен (краен) контрол | | |
| 2.1. | Изпит (тест) | | |
| | Общо за сесиен контрол: | 1 | 115 |
| | Общо за всички форми на контрол: | 4 | 195 |

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Маринов, Г. и др., Международен икономикс, Варна, Наука и икономка, 2013

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Гаргов, В. и др. Международен икономикс. Варна, Наука и икономика, 2010.
2. Гаргов, В. Международен икономикс: Сборник с тестове и задачи. Варна, Наука и икономика, 2018.
3. Димова, Р. Международни икономически отношения. София, Стопанство, 2011.
4. Желев, П. Теория на международните икономически отношения. София, УНСС, 2015.
5. Сотирова, Е., Иванова, В. Световна икономика. София, Тракия-М, 2009.
6. Шиваров, А. Развитие на износа след присъединяването на България към ЕС. // Членството на България в ЕС: шест години по късно, София, УНСС, 2014, 191–206.
7. Gerber, J. International Economics. 7th ed. Pearson, 2017.
8. Krugman, P., Obstfeld, M., Melitz, M. International Economics: Theory and Policy. 9th ed. Pearson, 2011.
9. Salvatore, D. International Economics: Trade and Finance. 10th ed. Wiley, 2010.
10. Shivarov, A. Diversity in Bulgarian foreign trade (2007-2013). // Известия на СУ–Варна, Серия Икономически науки, 2014, 63–71.
11. Suranovic, S. International Trade: Theory and Policy. Irvington, N.Y.: Flatworld Knowledge, 2010.